

PROVINCIERAAD VAN ANTWERPEN

Vergadering van 23 januari 2020

Interpellatie

Agenda nr. 6/1 Interpellatie in verband met jaarverslag van de gouverneur aan de provincieraadsleden, ingediend door Diederik Vandendriessche (Groen).

Elk jaar opnieuw kijken we met zijn allen – het ene raadslid al iets meer dan het andere – reikhalzend uit naar de rede van de gouverneur als openingsmoment van de budgetbesprekingen. Dat is het enige moment waarop we in dit gremium mogen luisteren naar de maatschappelijke analyse en de daaraan gekoppelde provinciale adviezen van onze meest vooraanstaande collega. De laatste jaren hebben we op die manier kunnen luisteren naar bijzonder boeiende uiteenzettingen over ‘the state of the province’ zoals de gouverneur het zelf noemt, met thema’s gaande van verkeersveiligheid over hernieuwbare energie tot en met de situatie van onze luchtkwaliteit.

Het moment zelf van de jaarlijkse rede roept veel gelijkenissen op met een frappant historisch verschijnsel dat zijn ontstaansgeschiedenis vindt in de Griekse mythologie, met name het orakel van Delphi, dat aan de God Apollo gewijd was. Van heinde en ver kwamen er in de Griekse Oudheid duizenden mensen naar Delphi om het orakel te raadplegen, net als al die duizenden die naar onze provincieraad komen tijdens de gouverneursrede. Zij kwamen naar het orakel om de god Apollo, de god van het licht, goede raad te vragen bij het nemen van belangrijke en moeilijke beslissingen, net als wij provincieraadsleden. Dat gebeurde via de tussenkomst van een priesteres, de zogenaamde Pythia, het doorgeefluik van de goddelijke raadgevingen. De Pythia was voor het leven gekozen en woonde na haar uitverkiezing in een speciaal voor haar ingerichte ambtswoning binnen het heiligdom. U hoort het, de vergelijking met onze gouverneur ligt eigenlijk voor de hand... En bovendien is de link met de mythologie niet zo vergezocht want de gouverneur stelt op haar website zelf dat de laatste openingsrede deel uitmaakt van een vierjarige cyclus over de oerelementen lucht, aarde, water en vuur. De cyclus is volgens de gouverneur onder meer geïnspireerd door de Metamorfofen van de Romeinse dichter Ovidius. Wel opletten, mevrouw Berx, want Ovidius werd zoals bekend verbannen uit Rome ...

Maar, alle gekheid op een stokje, onze mogelijkheden om de gouverneur aan het woord te horen zijn uiteraard niet beperkt tot de jaarlijkse rede. We kunnen ook een mondelinge vraag stellen, maar zijn dan zelf niet bevoegd – o heiligschennis – om in discussie te gaan met de gouverneur. Vandaar de formele keuze voor de mondelinge vraag als procedure. Daarnaast heeft de gouverneur haar ‘Delphi-gehalte’ zelf ook al fel getemperd door sinds enkele jaren een panelgesprek met experts te koppelen aan haar jaarlijkse raadgevingen, wat zeker een opening omvat naar verschillende stemmen in de maatschappelijke thema’s die ze aanreikt.

Hoe dan ook vangen we als provincieraadslid slechts een glimp op van de dagelijkse activiteiten van de gouverneur. Nochtans is onze gouverneur op verschillende domeinen actief die stuk voor stuk aansluiten bij belangrijke provinciale aangelegenheden die het waard zijn om in deze raad grondiger besproken te worden. Ik denk dan aan de werkzaamheden als voorzitter van de werkbank Haventracé binnen het Toekomstverbond, als coördinator van het provinciale water- en droogtebeleid, als pleitbezorger van nultolerantie tegenover alcohol in het verkeer enzovoort.

We kunnen natuurlijk zelf naar de persoonlijke website cathyberx.be surfen om te trachten te achterhalen welke maatregelen onze gouverneur voorstelt of welke activiteiten er gepaard gaan met haar verschillende bevoegdheden, maar het lijkt ons efficiënter en transparanter dat we in deze raad een overzicht van die voorstellen en activiteiten zouden kunnen krijgen, gepresenteerd door de gouverneur zelf. In Oost- en West-Vlaanderen gebeurt dat overigens al en ik zou ervoor willen pleiten om dat tijdens een verenigde raadscommissie ook in Antwerpen te laten plaatsvinden. Het zou dan met andere woorden gaan om een jaarlijkse commissie waarin de gouverneur een jaarverslag geeft van haar activiteiten, voorstellen, standpunten in de pers enzovoort. En om het protocol iets soepeler te maken, zou ik daar meteen de mogelijkheid aan willen koppelen dat we tijdens die bewuste raadscommissie als provincieraadslid in gesprek of debat zouden kunnen gaan met de gouverneur. Zoals al aangetoond werd met de invoering van de expertenpanels tijdens de openingsrede, ga ik ervan uit dat onze gouverneur ook van mening is dat het interessanter is om verschillende opinies aan bod te laten komen in plaats van als enige de waarheid te verkondigen. Een dergelijke houding was misschien nog mogelijk in het mythologische tijdperk van de Pythia in haar Apollo-tempel, maar toch niet meer in een moderne democratie.